

חוות דעת מומחה לעניין הדין הזר

פרטי המומחה:

משה גולדצויג, עו"ד
רחוב מדינת היהודים 26, הרצליה – פיתוח 4676626 ; טל': 076-5465112 ; פקס: 076-5101519.

ואלה פרטי השכלתי וניסיוני:

2009: תואר ראשון למשפטים.
מאי 2010: חבר בלשכת עוה"ד בישראל.
2010-2011: לימודי השלמה, בית ספר למשפטים "CARDOZO" ניו יורק.
יולי 2011: מבחני לשכת עוה"ד במדינת ניו יורק, ארה"ב.
משנת 2012:
מוסמך לעסוק במקצוע עריכת הדין ומתן יעוץ משפטי במדינת ניו יורק, ארה"ב.
חבר בלשכת עורכי הדין של מדינת ניו יורק: "NYSBA" - New York State Bar Association.
חבר בלשכת עורכי הדין האמריקאית: "ABA" - American Bar Association.

עוסק כעורך דין בישראל בתחומי עיסוק: משפט אזרחי – מסחרי ולרבות אכיפת פסקי חוץ בישראל. כמו כן, עוסק באופן קבוע במתן חוות דעת בעניין דיני מדינות ארה"ב ובהתאם להלכה שנקבעה בע"א 6796/97 **ברג יעקב ובניו (רהיטים) בע"מ נ' Berg East Imports Inc.**, פ"ד נד(1) 697.

משרד הח"מ משתף פעולה עם משרדי עוה"ד בארה"ב על בסיס קבוע.

הקדמה:

אני הח"מ, נתבקשתי ע"י עו"ד דקל - דוד עוזר לחוות דעתי המקצועית בנוגע לפסק דינו של בית המשפט העליון במדינת אלסקה בעניין RAVIN V. STATE:

עמדו לעיוני המסמכים הבאים:

1. חוק ופסיקה במדינת אלסקה וכן פסיקת בתי משפט פדרלי בארה"ב.
2. מרשמים רשמיים מקוונים של מדינת אלסקה.

להלן ציטוט סעיפים וקטעים רלוונטיים מהחוק והפסיקה במדינת אלסקה, ארה"ב:

סעיף 17.12.010 לחוק (כנוסחו בשנת 1975) האוסר על החזקה ו/או מכירה ו/שימוש בסם אסור:

AS 17.12.010:

"Except as otherwise provided in this chapter, **it is unlawful for a person to manufacture, compound, counterfeit, possess, have under his control, sell, prescribe, administer, dispense, give, barter, supply or distribute in any manner, a depressant, hallucinogenic or stimulant drug.**"

סעיף 17.12.150 (כנוסחו בשנת 1975) לחוק המגדיר קנאביס כ-סם אסור:

AS 17.12.150:

"depressant, hallucinogenic, or stimulant drug" to include all parts of the plant Cannabis Sativa L."

בשנת 2015 (24.2.2015) נכנס לתוקף במדינת אלסקה חוק המתיר שימוש ו/או צריכה של קנאביס/מריחואנה לשימוש עצמי – סעיף 17.38.020:

"Notwithstanding any other provision of law, except as otherwise provided in this chapter, the following acts, by persons 21 years of age or older, are lawful and shall not be a criminal or civil offense under Alaska law or the law of any political subdivision of Alaska or be a basis for seizure or forfeiture of assets under Alaska law:

(1) **possessing, using, displaying, purchasing, or transporting marijuana accessories or one ounce or less of marijuana;**

(2) **possessing, growing, processing, or transporting no more than six marijuana plants, with three or fewer being mature, flowering plants, and possession of the marijuana produced by the plants on the premises where the plants were grown;**

(3) transferring one ounce or less of marijuana and up to six immature marijuana plants to a person who is 21 years of age or older without remuneration;

(4) consumption of marijuana, except that nothing in this chapter shall permit the consumption of marijuana in public; and

(5) assisting another person who is 21 years of age or older in any of the acts described in (1) - (4) of this section.

קטעים רלוונטיים מתוך פסק בדין של בית המשפט העליון במדינת אלסקה בעניין RAVIN:

**Irwin RAVIN, Petitioner, v. STATE of Alaska, Respondent
Supreme Court of Alaska
537 P.2d 494; 1975 Alas. LEXIS 334, May 27, 1975**

"In a later case, the Supreme Court noted that *Stanley* was not based on the notion that the obscene matter was itself protected by a constitutional penumbra of privacy, but rather was a **"reaffirmation that 'a man's home is his castle.'"** At the same time the Court noted, "the Constitution extends special safeguards to the privacy of the home, just as it protects other special privacy rights such as those of marriage, procreation, motherhood, child rearing, and education." And as the Supreme Court pointed out, there exists a "myriad" of activities which may be lawfully conducted within the privacy and confines of the home, but may be prohibited in public.

בית המשפט העליון הכיר "בטבעו הייחודי של הבית כמקום בו פרטיות הפרט מקבלת הגנה מיוחדת":

"In Alaska we have also recognized the distinctive nature of the home as a place where the individual's privacy receives special protection."

"This court has consistently recognized that the home is constitutionally protected from unreasonable searches and seizures, reasoning that the home itself retains a protected status under the Fourth Amendment and Alaska's constitution distinct from that of the occupant's person."

"The home, then, carries with it associations and meanings which make it particularly important as the situs of privacy."

"פרטיות בבית הינה זכות יסוד הן בהתאם לחוקה במדינת אלסקה והן בהתאם לחוקה בארה"ב":

Privacy in the home is a fundamental right, under both the federal and Alaska constitutions.

We do not mean by this that a person may do anything at anytime as long as the activity takes place within a person's home. There are two important limitations on this facet of the right to privacy. First, we agree with the Supreme Court of the United States, which has strictly limited the *Stanley* guarantee to possession for purely private, noncommercial use in the home. And secondly, we think this right must yield when it interferes in a serious manner with the health, safety, rights and privileges of others or with the public welfare. "

"בהתאם, הגענו למסקנה כי בהתאם לחוקת אלסקה, לאזרחי מדינת אלסקה קיימת זכות בסיסית לפרטיות בביתם הפרטי. זכות זו לפרטיות כוללת את הזכות להחזקה וצריכה של חומר כמו מריחואנה לשימוש עצמי, ללא קשר מסחרי, בבית הפרטי":

"Thus, we conclude that citizens of the State of Alaska have a basic right to privacy in their homes under Alaska's constitution. This right to privacy would encompass the possession and ingestion of substances such as marijuana in a purely personal, non-commercial context in the home unless the state can meet its substantial burden and show that proscription of possession of marijuana in the home is supportable by achievement of a legitimate state interest."

"The evidence which was presented at the hearing before the district court consisted primarily of several expert witnesses familiar with various medical and social aspects of marijuana use. Numerous written reports and books were also introduced into evidence."

"It appears that the use of marijuana, as it is presently used in the United States today, does not constitute a public health problem of any significant dimensions. It is, for instance, far more innocuous in terms of physiological and social damage than alcohol or tobacco. But the studies suggesting dangers in intensive cannabis use do raise valid doubts which cannot be dismissed or discounted."

"The experts generally agree that the early widely-held belief that marijuana use directly causes criminal behavior, and particularly violent, aggressive behavior, has no validity. On the contrary, the National Commission found indications that marijuana inhibits "the expression of aggressive impulses by pacifying the user, interfering with muscle coordination, reducing psychomotor activities and generally producing states of drowsiness, lethargy, timidity and passivity."⁵² Moreover, the Commission and most other authorities agree that there is little validity to the theory that marijuana use leads to use of more potent and dangerous drugs."

"The state cannot impose its own notions of morality, propriety, or fashion on individuals when the public has no legitimate interest in the affairs of those individuals. The right of the individual to do as he pleases is not absolute, of course: it can be made to yield when it begins to infringe on the rights and welfare of others"

"The state is under no obligation to allow otherwise "private" activity which will result in numbers of people becoming public charges or otherwise burdening the public welfare. But we do not find that such a situation exists today regarding marijuana. **It appears that effects of marijuana on the individual are not serious enough to justify widespread concern, at least as compared with the far more dangerous effects of alcohol, barbiturates and amphetamines.**"

"לכן אנו מגיעים למסקנה כי לא הוצגה הצדקה הולמת מצד המדינה לפגיעה בזכותו של האזרח לפרטיות בכך שאוסרת החזקה של מריחואנה אצל אדם בוגר ולשם צריכה עצמית בבית הפרטי. לא ניתן להפר פרטיותו של הפרט בביתו ללא הוכחה משכנעת של יחסי קרבה בולטים הגורמים להפרעה של אינטרס לגיטימי של המדינה":

"Thus we conclude that no adequate justification for the state's intrusion into the citizen's right to privacy by its prohibition of possession of marijuana by an adult for personal consumption in the home has been shown. The privacy of the individual's home cannot be breached absent a persuasive showing of a close and substantial relationship of the intrusion to a legitimate governmental interest.

The state has a legitimate concern with avoiding the spread of marijuana use to adolescents who may not be equipped with the maturity to handle the experience prudently, as well as a legitimate concern with the problem of driving under the influence of marijuana. **Yet these interests are insufficient to justify intrusions into the rights of adults in the privacy of their own homes.**"

חוות הדעת בעניין פסק הדין בתיק Irwin RAVIN, Petitioner, v. STATE of Alaska (להלן):

"פסק הדין בעניין RAVIN" ו/או "פסק הדין".

הרקע לפסק הדין בעניין RAVIN:

בשנת 1972 מר RAVIN נעצר והואשם בגין החזקת סם מסוג מריחואנה בניגוד לחוקי מדינת אלסקה. הנאשם הגיש בקשה לדחיית כתב האישום שהוגש, בטענה כי מעצרו נוגד את זכויות חוקתיות ובכלל זה הזכות לפרטיות והגנה שווה בפני החוק אשר כלולים בחוקה של מדינת אלסקה ובחוקת ארצות הברית.

נכון למועד מתן פסק הדין, במדינת אלסקה, ארה"ב (להלן: "המדינה") קיים חוק האוסר החזקה ו/או שימוש של סם מסוג קנאביס (בכל משקל ובכל מקום).

לאחר הגשת כתב האישום בגין אחזקת סם מסוג מריחואנה, מר RAVIN הגיש בקשה לדחות את כתב האישום שהוגש כנגדו, בטענה שסעיפי החוק בגינם הוגש כנגדו כתב האישום נוגדים את החוקה של מדינת אלסקה, לרבות הזכות לפרטיות והזכות לשוויון בפני החוק וכן בטענה כי סעיפי החוק נוגדים את החוקה של ארצות הברית.

בית המשפט המחוזי דחה את בקשת הנאשם לדחות את כתב האישום שהוגש. בית המשפט לערעורים אישר את החלטת בית המשפט המחוזי שדחה את בקשת הנאשם.

מר RAVIN הגיש בקשה לעיון חוזר לבית המשפט העליון במדינת אלסקה. בפסק הדין נקבע, כי, הזכות לפרטיות בתוך הבית הינה זכות יסוד לפי החוקה של מדינת אלסקה והחוקה של ארצות הברית. יחד עם זאת, בית המשפט נדרש לאזן ולבחון האם על זכות יסוד זו, לסגת כאשר מתנגשת באופן קשה, בבריאות, בבטיחות, בזכויות של אחרים ו/או ברווחת הציבור.

למעשה, מר RAVIN העלה שתי טענות בסיסיות: א. למדינה אין אינטרס לגיטימי באיסור על החזקת סם מסוג קנאביס / מריחואנה למטרת שימוש עצמי, זאת בהתבסס על זכות היסוד לפרטיות; ב. ההכללה החוקית של מריחואנה כסם מסוכן יחד עם סמים אחרים, בו בעת ששימוש באלכוהול ו/או טבק אינם אסורים, מהווה הפרה של הזכות לשוויון בפני החוק ומהווה הפרה של זכויות הפרט.

לטענת מר RAVIN, הזכות לפרטיות רחבה מספיק על מנת לכלול ולהגן על החזקת סם מסוג קנאביס לשימוש עצמי. מר RAVIN טען כי סם מסוג קנאביס אינו מזיק ולפחות אינו מזיק כמו חומרים אחרים אשר מותרים לציבור (כגון מוצרי טבק או אלכוהול).

עיקרי פסק הדין בעניין RAVIN:

פסק הדין בעניין RAVIN ניתן על ידי בית המשפט העליון במדינת אלסקה המשמש כערכאה הגבוהה ביותר בתחומי המדינה. פסיקות בית המשפט העליון במדינה מהווים הלכה מנחה לכל בתי המשפט במדינה. החלטות בית המשפט העליון ניתנות לערעור בפני בית המשפט העליון הפדרלי בארה"ב.

עוד יצוין, כי פסק הדין בעניין RAVIN הנו פסק דין סופי וחלוט ומהווה הלכה מחייבת במדינת אלסקה. בית המשפט העליון קבע, כי החזקת סם מסוג קנאביס לשימוש עצמי כלולה בזכות היסוד לפרטיות ומשכך על המדינה נטל כבד, להוכיח, כי האיסור על החזקה של סם מסוג מריחואנה לשימוש עצמי בבית פרטי, מתנגשת באינטרס משמעותי של הציבור.

בית המשפט קבע, כי משהוכרה הזכות לפרטיות בבית הפרטי כזכות יסוד, על המדינה נטל כבד להוכיח כי קיים אינטרס משמעותי ומשכנע למדינה על מנת לאסור החזקה של סם מסוג קנאביס בבית הפרטי.

המדינה במקרה זה לא הצליחה לעמוד בנטל. ההיפך, הראיות שהוצגו בפני בית המשפט העליון, לא הוכיחו כי שימוש בסם מסוג מריחואנה בתחומי המדינה, מהווים סכנה למשתמש ו/או לאחרים. כמו כן, נקבע כי השימוש במריחואנה בארה"ב אינה מהווה בעיה בריאותית ציבורית בממדים משמעותיים.

בית המשפט העליון קבע, כי לא ניתן להפר את הזכות של אדם לפרטיות בתחומי ביתו הפרטי בהיעדר הוכחה משכנעת כי בוודאות קרובה תיגרם הפרעה ו/או נזק ממשי לאינטרס הציבורי. בנוסף, המדינה אינה יכולה להטיל ערכי "מוסר", כאשר לציבור אין אינטרס לגיטימי בפעולות הפרטיות של הפרט.

בית המשפט העליון קבע בפסק הדין, כי זכות היסוד לפרטיות המצויה בחוקת המדינה, כוללת ומגנה על החזקה של סם מסוג קנאביס / מריחואנה בבית פרטי ולשימוש עצמי. הנימוק הוא בכך שהבית הפרטי עצמו מהווה מקום מוגן בהתאם לחוקה במדינת אלסקה ובהתאם לחוקה בארה"ב.

בפסק הדין בעניין RAVIN נקבע: כי הבית הפרטי בעצם הגדרתו ומעצם טבעו מהווה את המקום החשוב ביותר לפרטיותו של אדם. עוד נקבע בפסק הדין, כי הזכות לפרטיות בבית הפרטי הינה זכות יסוד, הן תחת החוקה של מדינת אלסקה והן תחת החוקה הפדרלית של ארה"ב.

נקבע כי לאזרחי מדינת אלסקה קיימת זכות בסיסית לפרטיות בבית הפרטי. זכות זו לפרטיות כוללת את הזכות להחזקה וצריכה של סם מסוג מריחואנה / קנאביס לשימוש עצמי בבית הפרטי.

כן נקבע, כי החזקה של כמות סם מסוג מריחואנה המצביעה על כוונה לסחר ולא לשימוש עצמי אינה מוגנת תחת החוקה. יצוין, כי טענות מר RAVIN לעניין הפרה של הזכות לשוויון, כאשר לטענתו ההכללה של מריחואנה כסם מסוכן יחד עם סמים אחרים, בו בעת, ששימוש באלכוהול /או טבק אינם אסורים, מהווה הפרה של הזכות לשוויון בפני החוק, נדחו על ידי בית המשפט העליון בפסק דינו הנ"ל.

קטעים רלוונטיים מתוך פסק דין בעניין NOY (2003) של בית המשפט לערעורים במדינת אלסקה:

DAVID S. NOY. Appellant. v. STATE OF ALASKA, Appellee.
Court of Appeals No. A-8327, No. 1906
COURT OF APPEALS OF ALASKA

83 P.3d 545; 2003 Alas. App. LEXIS 234, November 14, 2003, Decided

"In Ravin v. State, 537 P.2d 494 (Alaska 1975), the Alaska Supreme Court held that the privacy clause of the Alaska Constitution (Article I, Section 22) protects the possession of marijuana in one's home for personal use. In 1990, the voters of Alaska enacted AS 11.71.060(a), which purports to criminalize the possession of any amount of marijuana, even when the marijuana is possessed in one's home for personal use.

In our initial opinion in this case Nov v. State, Alaska App. Opinion No. 1897 (August 29, 2003) we held that this statute is unconstitutional because it conflicts with the right of privacy recognized in the Ravin decision."

בפסק דין של בית המשפט לערעורים במדינת אלסקה משנת 2003, חזר בית המשפט על ההלכה שנקבעה בפסק הדין בעניין RAVIN. בית המשפט לערעורים במדינת אלסקה קבע, כי, החקיקה המפלילה אדם המחזיק סם מסוג קנאביס בכל כמות ואף אם ההחזקה הינה בביתו הפרטי לשימוש אישי, אינה חוקתית.

בית המשפט לערעורים קבע, כי חוק האוסר החזקה של סם מסוג קנאביס / מריחואנה לשימוש עצמי בבית, אינו חוקתי מאחר ונוגד את הזכות לפרטיות אשר הוכרה כזכות יסוד בפסק הדין בעניין RAVIN.

יצוין, כי בית המשפט לערעורים במדינת אלסקה מהווה ערכאת ערעור וכפוף להלכת בית המשפט העליון.

(ההדגשות אינו במקור, מ.ג.)

סיכום ומסקנות:

בית המשפט העליון במדינת אלסקה בפסק הדין בעניין RAVIN, קבע, כי זכות היסוד הפרטיות, כוללת ומגנה על זכותו של אדם להחזקה של סם מסוג קנאביס / מריחואנה בביתו הפרטי ולשימוש עצמי.

בהתאם לפסק הדין, הבית הפרטי הוכר כמקום בו הפרט מקבל הגנה מיוחדת. בית המשפט העליון הכיר בכך שהבית הפרטי מוגן מבחינה חוקתית. הנימוק הוא בכך שהבית הפרטי עצמו מהווה מקום מוגן לפרט הן בהתאם לחוקה במדינת אלסקה והן בהתאם לחוקה בארה"ב.

עוד נקבע בפסק הדין, כי לאזרחי מדינת אלסקה קיימת זכות בסיסית לפרטיות בביתם הפרטי. זכות זו לפרטיות כוללת את הזכות להחזקה וצריכה של חומר כמו מריחואנה לשימוש עצמי.

בנוסף לאמור, בפסק דין של בית המשפט לערעורים משנת (פס"ד בעניין NOY), נקבע, כי חוק האוסר החזקה של סם מסוג מריחואנה בכל כמות בבית פרטי, אינו חוקתי מאחר ונוגד את זכות היסוד לפרטיות שהוכר בפסק הדין בעניין RAVIN.

ביום 24.2.2015 נכנס לתוקף במדינת אלסקה חוק המתיר שימוש ו/או צריכה ו/או רכישה של קנאביס / מריחואנה לשימוש עצמי בכמות של 1 אונקיה (1 OZ) שווה ערך = 28.3 גרם ו/או החזקה ו/או גידול של לא יותר משישה (6) שתילים של צמח הקנאביס.

אני נותן בזאת חוות דעתי במקום עדות בפני בית המשפט הנכבד.

הנני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב שלעניין הוראות הדין הפלילי, חוות דעת זו כשהיא חתומה על ידי דינה כדין עדות בשבועה שמסרתי בפני בית המשפט הנכבד.

9 בדצמבר, 2018

בכבוד רב,

משה גולדצויג, עו"ד